

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4127/09

בג"ץ 4128/09

בפני :
כבוד הנשיאה ד' ביניש
כבוד השופטת מ' נאור
כבוד השופטת א' חיות

העותרים בבג"ץ 4127/09 :
1. _____ זגל
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

העותרים בבג"ץ 4128/09 :
1. _____ זגל
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

נ ג ד

המשיב בבג"ץ 4127/09
ובבג"ץ 4128/09 :
נציב שירות בתי הסוהר

עתירות למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה : כ"ב בכסלו התש"ע (09.12.2009)

בשם העותרים בבג"ץ 4127/09
ובבג"ץ 4128/09 :
עו"ד דניאל שנהר ; עו"ד סיגי בן ארי

בשם המשיב בבג"ץ 4127/09
ובבג"ץ 4128/09 :
עו"ד נטע אורן

פסק-דין

הנשיאה ד' ביניש:

1. העותרים בשתי העתירות שלפנינו תושבי ירושלים, הינם אסירים לשעבר, שנדונו בעבר בגין עבירות ביטחון ושניהם משוחררים כבר מספר שנים. שניהם מבקשים לבקר שני אסירים שהם אחיהם. אסיר אחד נדון ל-27 שנות מאסר בפועל בגין עבירות כנגד הביטחון ומעורבות בפעולות טרור ואת מאסרו החל לרצות ב-9.10.98.

ואילו האסיר השני מרצה עונש של 16.5 שנות מאסר בפועל החל מיום 10.10.98, אף הן בגין עבירות מאותו סוג. בקשתם של שני העותרים לבקר בכלא נדחתה על ידי הגורם המוסמך בשב"ס עקב היותם אסירים לשעבר ובהתאם לסמכות הקבועה בתקנה 30(א) לתקנות בתי הסוהר, ופקודות נציב שב"ס. תקנה 30(א) הנ"ל קובעת כי "אדם שהיה אסיר פלילי לא יבקר אסיר בבית סוהר אלא באישור הנציב". הסמכות האמורה הואצלה מכוח פקודת בתי הסוהר למפקדי בתי הסוהר וסגניהם. התקנה מעניקה שיקול דעת לנציב שב"ס להתיר ביקורי אסירים לשעבר, והתוויה לאופן הפעלת שיקול הדעת מצויה בפקודת הנציבות 04.42.00. על פי אותה פקודה הורחבה האפשרות להתיר ביקורי אסירים לשעבר בכלא ונקבעו תבחינים במגמה להקל על ביקורים אלה. בפקודה מצויה רשימה של שיקולים הנוגעים למבקש ולאסיר. נקודת המוצא של פקודת הנציבות הנ"ל היא כי יש לאפשר כניסת אסיר לשעבר לביקור, אלא אם כן קיים מידע לגבי מעורבותו בפלילים, או שקיום המפגש מעלה סיכון לביטחון המדינה, או סיכונים אחרים לסדר והמשמעת בבית הסוהר; לכן קובעת הפקודה אמות-מידה לבחינת בקשת הביקור על פי מידת הקירבה לאסיר, חלוף הזמן מעת המאסר ועוד (לעניין זה ראו גם: בג"ץ 5154/06 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר ואח' נ' השר לביטחון פנים ואח' (לא פורסם, 12.3.2009)).

לטענת המשיב, בקשותיהם של העותרים שלפנינו לביקור בכלא נדחו עקב "קיומו של מידע מודיעיני עדכני בדבר פעילותם של העותרים בארגון החמאס ומעורבותם של האסירים לגביהם נתבקש הביקור בתכנון ובביצוע שורה של פעולות טרור במסגרת הארגון, וכן המשך פעילותו של האסיר השני בארגון אף מתוך כתלי בית הסוהר".

2. בדיון לפנינו התעוררו שתי טענות שהעלה המשיב. האחת היא טענת סף ולפיה האסירים שנתבקש הביקור אצלם לא צורפו כצדדים לעתירה. מלכתחילה אף טען המשיב כי עתירה זו היתה צריכה להיות מוגשת בידי האסירים שאצלם נתבקש הביקור במסגרת עתירת אסירים בבית המשפט המחוזי, ולא ב"מסלול עוקף" בבית משפט זה, ומטעם זה דינה להידחות.

לגופה של העתירה טען המשיב כי הסירוב להתיר את הביקורים הינו סביר ונקבע משיקולים ענייניים בהתאם לפקודת הנציבות 04.42.00 הנ"ל.

3. אשר לטענת הסף, אף אנו בדעה כי בעל העניין, המבקש לממש את הביקור, הינו האסיר הנתון בבית סוהר, והוא שצריך לבקש את הביקורים, שכן ממילא לא יותר ביקור בבית הסוהר שלא על פי בקשת אסיר או על דעתו. אף אנו סבורות כי בכל הנוגע לביקור בבית סוהר העילה לבקשת הביקור היא של האסיר, וכי בלי מעורבותו ובלי העניין שהוא מגלה בביקור לא קמה עילה עצמאית למבקר. לפיכך מן הראוי שעתירות מסוג זה יוגשו וידונו במסגרת עתירת אסיר ועל פי פנייה שלו בהליך הקבוע בסעיף 62א לפקודת בתי הסוהר. ככלל העילה שמעורר ה"מבקר" היא חלשה יותר מזו של האסיר המעוניין בביקורים אצלו. לפיכך מתחייבות נסיבות יוצאות דופן כדי שעתירתו העצמאית של המבקש לבקר תתברר בעתירה שלא במסגרת עתירת אסיר.

בעניין שלפנינו נעתרנו לבקשה לדיון בעתירה לגופה אף כי לא מצאנו כי מתקיימות נסיבות יוצאות דופן כאמור. בהסכמת באי-כוח העותרים עיינו בחומר הביטחוני החסוי. לאחר העיון לא מצאנו עילה להתערב בהחלטת המשיב למנוע את הביקורים המבוקשים שכן יש בסיס בחומר המודיעיני להערכת המשיב כי יש בביקורים משום סיכון ביטחוני, בהתחשב בזהותם והשתייכותם הארגונית של האסירים ושל אחיהם המבקשים לבקרם.

בשולי פסק הדין נוסיף כי צדק המשיב בהביאו בחשבון גם את העובדה שהאסירים אינם מנותקים ממשפחתם הקרובה ובני משפחה אחרים – אמם ואחיותיהם מבקרים אותם על פי נוהלי הכלא.

אשר על כן העתירות נדחות.

ניתן היום, כ"ב בכסלו התש"ע (09.12.2009), בפני באי-כוח הצדדים.

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ה נ ש י א ה